

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL EPARHIEI DE CLUJ—GHERLA CU UN ADAOS NEOFICIAL.

Abonamentul pe un an 200 Lei. Apare de 2 ori pe lună. Inserțiuni se primesc după învoială

VIZITAȚIA CANONICĂ IN MUNȚII APUSENI.

Venerați Frați și Preaiubiți Fii!

În numele Domnului plec din nou pe cărarea atât de scumpă sufletului meu, care duce în mijlocul Vostru, la sfintele voastre Altare, la vetrele voastre creștinești. Am socotit totdeauna a fi cea mai puternică chezășie de bună și rodnică chivernisire a turmei cuvântătoare alui Hristos, grijei și păstoririi noastre încredințată, această apropiere de Frații împreună lucrători în viaa Domnului și de sufletul credincioșilor noștri.

Șirul anilor vizitațiilor canonice, plini de mângăieri sufletești fără de nume, m-au întărit întru această credință. Legătura sufletească cimentată între Frați, deoparte, și între păstorii sufletești și credincioși, de a tă parte; contopirea sufletească întru dragostea lui Hristos, sufletul bisericii vii a Domnului, este cea mai scumpă comoară, ce din darul lui Dumnezeu s'a putut agonisi.

Putere neînfrântă s'a dovedit, în momente grele, acest suflet plin de luminată dragoste. El este și pentru viitor chezășia neînfrântă a tot progresul și a tot binele.

Intemeiat întru această credință, plec, cu ajutorul Domnului, în mijlocul Fraților și al fiilor credincioși iubiți, veniți din Arhidieceza Blajului, prin noua așezare, la sinul acestei eparhii de Dumnezeu păzită, cu acelaș gând și cu aceeaș dragoste, pentru a-i cunoaște deaproape, pentru a stringe legătura sfântă între turmă și păstor, pentru a mângăia și a întări, a vindeca și a ușora prin darul Evangheliei Domnului.

Vă cer tuturor, cu toată căldura sufletului, sprijinul rugăciunilor Voastre pentruca alergarea noastră să fie rodnică și binecuvântată.

Pașii mei se îndreaptă eu drag, în primul rând, spre fiii cei mai îndepărtați din scumpul nostru Munți Apuseni cum urmează:

August 26	Valea Geoagelului	Septembrie 1	Certege
"	27 Mogoș-Cojocani - Mogoș Bârlești	"	2 Roșia Montană
"	28 Buciumșasa - Corna	"	3 Dealul Capsei
"	29 Abrud	"	4 Mușca
"	30 Câmpeni	"	5 Baia de Arieș
"	31 Ponorel-Sohodol	"	6 Lupșa-Sf. Mănăstire a Lupșei
		"	7 Sălcium de jos
		"	8 Bistra

Frații mei preoți vor vesti de cu bunăvreme poporului credincios această vizitație și-l vor pregăti pentru ceasul îmbrățișării sufletești întru Domnul

Darul Domnului nostru Isus Hristos cu voi.

Dragostea mea cu voi cu toți întru Hristos Isus. Amin.

Gherla, în ziua sfintei purtătoare de mir și întocmai cu Apostolii Maria Magdalena, 1931.

Episcop Iuliu

Decret

pentru noua arondare a protopopiatelor din Eparhia română unită de Cluj—Gherla.

IULIU

din îndurarea lui Dumnezeu și grația Sfântului Scaun Apostolic al Romei

Episcop român unit de Cluj—Gherla, doctor în sf. Teologie și filozofie, șcl.

Vicarului nostru foraneu al Rodnei, tuturor Fraților Protopopi, Fraților noștri Preoți și iubitului popor credincios,

Dar și mântuire dela Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Isus Hristos.

Noua așezare apostolică a eparhiei de Cluj—Gherla, cerând înfăptuirea împărțirii noi a protopopiatelor din sinul ei, reclamată de mai multă vreme și de unele greutăți de administrație și chivernisire a parohiilor și filiilor,

Intemeiat pe experiența noastră personală, câștigată la fața locului în fiecare parohie și filie din părțile vechi ale eparhiei, cumpănind cu toată grija propunerile ce ni-s'au făcut din conferințele protopopești, studiind deaproape, în repetate conf.rințe, cu frații protopopi aici la reședința noastră, ascultând părerea Veneratului nostru Conzistor episcopal, după o chibzuire temeinică, am decretat și decretăm în Domnul următoarea împărțire și așezare nouă a protopopiatelor:

I. Beclean.

1. Agrieș, 2. *Beclean*, 3. Caianul mic, 4. Chiuză, 5. Cristeștii Ciceului, 6. Cociu, 7. Figa, 8. Florești, 9. Ilișua, 10. Malin, 11. Nimigea de jos, 12. Nimigea de sus, 13. Nușeni, 14. Păltineasa, 15. Piatra, 16. Rusul de jos, 17. Rusul de sus, 18. Săsarm, 19. Spermezeu, 20. Târlișua.

II. Bistrița.

1. Arcalia, 2. Bidiu, 3. *Bistrița I*, 4. *Bistrița II*, 5. *Bistrița III*, 6. Bungard, 7. Chiraleș, 8. Corvinești, 9. Cristur, 10. Enciu, 11. Feleac, 12. Herina, 13. Lechința, 14. Măgheruș, 15. Mintiul român, 16. Sălcuța, 17. Sărata, 18. Șieu Odorheiu, 19. Șintereag, 20. Șirioara, 21. Tăure.

III. Bucium.

1. Agrij, 2. Almaș, 3. Băbiu, 4. Bercea, 5. Bogdana, 6. Bozna, 7. Brusturi, 8. *Buciumi*, 9. Chichișa, 10. Ciu-

mărna, 11. Cutiș, 12. Cuzăplac, 13. Lupoia, 14. Mesteacăn, 15. Mierța, 16. Răstolț, 17. Răstolțul deșert, 18. Sângiorgiul de Meseș, 19. Sfărașu, 20. Sutoru, 21. Țăudu.

IV. Budac.

1. Ardan, 2. Bârla, 3. Bistrița Bârgăului, 4. Budacul român, 5. Domnești, 6. Dumbrava, 7. Gledin, 8. Lunca, 9. *Mărișel*, 10. Monor, 11. Morăreni, 12. Mureșenii Bârgăului, 13. Nețeni, 14. Ragla, 15. Râpa, 16. Rușii-munți, 17. Rușțior, 18. Sântioana, 19. Sebeș, 20. Șieuț, 21. Șoimuș, 22. Tiha Bârgăului I, 23. Tiha Bârgăului II.

V. Câmpia.

1. Beudiu, 2. Buza, 3. Chetiu, 4. Copru, 5. Fântânele, 6. Feldioara, 7. Ghiolț, 8. Glodești, 9. Jimbor, 10. Lac, 11. Măhal, 12. Manic, 13. Mateiu, 14. *Mureșenii de Câmpie*, 15. Puini, 16. Sâmboeni, 17. Sânicosara, 18. Sânmărtin, 19. Sava, 20. Sucutard, 21. Țaga, 22. Țentea.

VI. Cluj.

1. Apahida, 2. Așchileul mare, 3. Așchileul mic, 4. Băbuț, 5. Boju, 6. Câmpenești, 7. Chinteni, 8. *Cluj I.* 9. Cluj II., 10. Cluj III., 11. Cluj IV., 12. Cluj-Cordoș, 13. Cojocna, 14. Corpadea 15. Dezmăr, 16. Feiurdeni, 17. Feleac, 18. Fodora, 19. Gheorgheni, 20. Măciș, 21. Pata, 22. Popești, 23. Sănicău, 24. Satulung, 25. Șoimeni, 26. Someșeni, 27. Vechea, 28. Vultureni.

VII. Cluj-Mănăstur.

1. Aghireș, 2. Arghiș, 3. Baci, 4. Berind, 5. Căpușul mic, 6. *Cluj-Mănăstur I.*, 7. Cluj-Mănăstur II., 8. Cornești, 9. Coruș, 10. Florești, 11. Gălășeni, 12. Gârbou, 13. Gilău, 14. Mihăiești, 15. Nădășel, 16. Ruginoaș, 17. Sâncraiuul Almașului, 18. Sânpaul, 19. Șard, 20. Stoboru, 21. Suciagu, 22. Sumurduc, 23. Tăuți, 24. Ticu, 25. Toponica.

VIII. Dej.

1. Băbdiu, 2. Bogata de jos, 3. Bogata de sus, 4. Buduș, 5. Cetan, 6. Codor, 7. Cremenea, 8. *Dej I.*, 9. Dej II., 10. Jichișul de jos, 11. Jichișul de sus, 12. Ocna Dejului I., 13. Ocna Dejului II., 14. Olpret, 15. Penticul român, 16. Pruni, 17. Răzbuneni, 18. Șomcutul mic, 19. Suareș, 20. Târgușor, 21. Vad, 22. Valea Groșilor.

IX. Gârbou.

1. Borza, 2. Călăcea, 3. Căprioara, 4. Cernuc, 5. *Chechiș*, 6. Chendrea, 7. Drag, 8. Elciu, 9. Gălgău, 10. Gârbou, 11. Panticu, 12. Popteleac, 13. Recea Cristur, 14. Sânmihaiul Almașului, 15. Sărata, 16. Strâmba, 17. Tihău, 18. Trestia, 19. Ugruț, 20. Voivodeni.

X. Gherla.

1. Aluniș, 2. Băița, 3. Bont, 4. Bunești, 5. Corneni, 6. Fizeșul Gherlei,

7. *Gherla I.*, 8. *Gherla II.*, 9. Ghirolt, 10. Hășdate, 11. Livada, 12. Mănăstirea Nicula, 13. Mintiul Gherlei, 14. Nicula, 15. Nima, 16. Orman, 17. Petrești, 18. Sântejude, 19. Sântioana, 20. Sic, 21. Silivaș, 22. Top, 23. Vale.

XI. Huedin

1. Ardeova, 2. Beciu, 3. Bologa, 4. Brăișor, 5. *Ciucea*, 6. Ciuleni, 7. Dretea, 8. Fildul de jos, 9. Fildul de mijloc, 10. Fildul de sus, 11. Hodișu, 12. Huedin, 13. Mărgău, 14. Morlaca, 15. Petrin, 16. Răchitele, 17. Săcuiu, 18. Stâna, 19. Vișag, 20. Zam-Sâncraiu.

XII. Iara.

1. Băișoara, 2. Cacova Ierii, 3. Ciurila, 4. Făgetul Ierii, 5. Filia de jos, 6. Filia de sus, 7. Hășdate, 8. *Iara*, 9. Lita, 10. Măgura Ierii, 11. Muntele Băișorii, 12. Plaiuri, 13. Poșaga de jos, 14. Poșaga de sus I., 15. Poșaga de sus II., 16. Săcel, 17. Sălicea, 18. Șchiopi, 19. Surduc, 20. Șutu, 21. Vălișoara.

XIII. Ileanda.

1. Băbeni, 2. Bârsăul mare, 3. Boiu mare, 4. Ciocman, 5. Cozla, 6. Dăbâceni, 7. Dobrocina, 8. Dolheni, 9. Fodora, 10. Glod, 11. Ileanda mare, 12. Lemniu, 13. Letca, 14. Mesteacăn, 15. Ponița, 16. Purcăreț, 17. Răstoci, 18. Românești, 19. Săcătura, 20. Șiasa.

XIV. Lăpuș.

1. Băiuț, 2. Boiereni, 3. Chiuești, 4. Coruieni, 5. Costeni, 6. Dealu mare, 7. Dobricul Lăpușului, 8. Groși, 9. Lăpuș I., 10. Lăpuș II., 11. Larga, 12. Rogoz, 13. Rohia, 14. Sălnița, 15. Strâmbu, 16. Suciul de jos, 17. Suciul de sus, 18. *Târgul Lăpușului*, 19. Ungureni, 20. Vima.

XV. Munții Apuseni.

1. Abrud, 2. Baia de Arieș, 3. Bistra I., 4. Bistra II., 5. Bistra III. 6. Buciumșasa, 7. Câmpeni, 8. Certege, 9. Corna, 10. Lupșa, 11. Mogoș-Bârlești, 12. Mogoș-Cojocani, 13. Mușca, 14. Ponelel, 15. Roșia Montană, 16. Sălciua de jos, 17. Soho Iol, 18. Valea Geogelului.

XVI. Reteag

1. Batin, 2. Braniște, 3. Breaza, 4. Căpâlna, 5. Cășeiu, 6. Cățcău, 7. Ciaba, 8. Cuzdrioara, 9. Ganciu, 10. Gârbou-Leurda, 11. Lelești, 12. Măluț, 13. Mica, 14. Mihăiești, 15. Negrilești, 16. Nireș, 17. Reteag, 18. Rugăsești, 19. Sălișca, 20. *Sâninârghita*.

XVII. Rodna (Vicariat).

1. Bichigiu, 2. Coștuc, 3. Feldru, 4. Găureni, 5. Ilva mare Sat, 6. Ilva mare Luncă, 7. Ilva mică, 8. Leșu, 9. Lușca, 10. Măgura, 11. Maieru I., 12. Maieru II., 13. Mititei, 14. Mocod, 15. *Năsăud I*, 16. *Năsăud II*, 17. *Năsăud III*, 18. Nepos, 19. Parva, 20. Plaiu.

Această împărțire și așezare a protopopiatelor intră în vigoare pe ziua 1 Septembrie 1931.

Cu aceasta dată încetează iurisdicția protopopilor asupra parohiilor și filiilor din protopopiatele desființate, sau trecute la alte protopopiate, și urmează a se face predarea prin încheiere de procese verbale, redactate în trei exemplare, dimpreună cu toate inventarele și toate actele referitoare la parohiile și filiile respective și aflătoare în arhivele protopopești.

Procesele verbale ni se vor înainta spre aprobare până la 1 Oct. a. c.

Frații protopopi ale căror protopopiate încetează, se vor bucura și pe mai departe de toate titlurile onorifice și de proedria față de toți preoții din protopopiat, putând corespunda direct cu acest Ordinariat.

Împărțirea fondurilor, bibliotecilor șcl. protopopiatelor, desființate, se va face proporțional cu numărul parohiilor trecute la diferitele protopopiate, tratându-se frățeste și făcându-ni-se propunere pentru aprobarea tranzacției făcute. Toate chestiunile cari ar fi sulate, vor fi propuse Ordinariatului spre deliberare.

Fie această nouă așezare spre mai multă viață întru Domnul.

Darul Domnului cu voi.

Dragostea mea cu voi cu toți întru Hristos Isus. Amin.

Din ședința konzistorială ținută la 21 Iulie 1931.

Nr. 4088.

21. Poiana, 22. Poieni, 23. Prislop, 24. Rebra mare, 25. Rebrîșoara I., 26. Rebrîșoara II., 27. Rodna I., 28. Rodna II., 29. Șanț I., 30. Șanț II., 31. Romuli, 32. Runc, 33. Salva, 34. Sângeorz-Băi I., 35. Sângeorz-Băi II., 36. Telciu I., 37. Telciu II., 38. Zagra.

XVIII. Someș.

1. Bădești, 2. Borșa, 3. Coasta, 4. Cubleșul Someșan, 5. Dăbâca, 6. Dârja, 7. Fundătura, 8. Gădălin, 9. Giula, 10. *Iclod*, 11. Jucul de jos, 12. Jucul de mijloc, 13. Jucul de sus, 14. Lujerd, 15. Luna de jos, 16. Păglișa, 17. Răscruți, 18. Stoiana, 19. Tiocul de sus, 20. Tioțtur, 21. Vișa.

XIX. Surduc.

1. Bezded, 2. Bred, 3. Brîglez, 4. Buzaș, 5. Ciaca, 6. Ciglean, 7. Codmeniș, 8. Creaca, 9. Cristolțel, 10. Cr stolțul mare, 11. Hășmaș, 12. Lozna mare, 13. Moigrad, 14. Muncel, 15. Negreni, 16. Preluci, 17. Rus, 18. Șimișna, 19. Solomon, 20. *Surduc*, 21. Zalha, 22. Valea Lungă.

Concurs pentru Teologie.

Erata. Lăsam să se îndrepteze greșala de tipar la ultimul alineat al Concursului de primire în Clerul tinăr, publicat în ultimul număr al Curierului Creștin sub Nr. 4041—1931, în felul următor:

„Toți recurenții au să se prezinte în persoană la Oficiul diecezan din Gherla în ziua de 18 August a. c. la orele 8 dimineața”.

Concursul se vestește deci, pentru ziua de 18 August 1931.

Nr. 4152.

Chemare la hirotonire.

În ziua de 15 August a. c., sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului, la sfânta Mănăstire a Niculei, vom face hirotonire de preoți, iar în 14 August a. c. hirotonire de diaconi.

Pentru aceasta dată chemăm la hirotonire pe toți clericii absolvenți ai eparhiei noastre, cari sunt pregătiți pentru primirea Sfintei Hirotoniri.

Lăsam tuturor Onoraților Frați Preoți să aducă aceasta la cunoștința clericilor diecezani originari din parohia lor, ca pentru aceasta dată să se prezinte la Sfânta Hirotonire.

Cei ce doresc a se hirotoni se vor prezenta la Reședința episcopală în ziua pe 8 August a. c. aducând cu sine extras din Matricula Botezaților și extras de cununie, precum și un certificat dela Oficiul Parohial despre purtarea lor morală dela eșirea din Seminar.

Gherla, la 27 Iulie 1931.

Nr. 1931.

Numiri.

Onoratul *Vasile Bucșa*, administrator local în *Vima mare*, este numit în aceeași calitate la parohia *Călacea* (D. Dârjei).

Din sed. conz. 25 Iulie 1931.

Nr. 4161.

Serbăriile efesine.

Publicăm în cele ce urmează programul serbărilor iubilare centrale ale Sinodului din Elez, care se vor ținea în 13, 14 și 15 August la Sf. Mănăstire Nicula:

Programul:

Rânduelilor bisericești la sfânta Mănăstire dela Nicula cu ocazia marelui pelerinaj la sfânta *Măria Mare* în anul jubilar al Sinodului Efezin 1931.

Miercuri 12 August — la ora 6 p. m. *Paraclisul Maicii Domnului* și predică despre anul jubilar al Născătoarei de Dumnezeu

Joi 13 August — la ora 6 dimineața, sfânta Liturgie în Mănăstirea mare și Cuminecarea credincioșilor.

La ora 8 Utrenie, sfânta Liturgie cu predică întru cinstea Maicii lui Dumnezeu, rostită de Canonul Dr. Victor Bojor.

La ora 3 p. m. Inserat cu Predică festivă. Preotul: *George Neamțiu* din Hășdate-Silivaș.

La ora 6 p. m. Acatistul Maicii Domnului, urmat de predică: *Maria cu adevărat Născătoare de Dumnezeu*, rostită de canonicul Dr. Victor Bojor, apoi înconjurarea Mănăstirii.

Vineri 14 August, la ora 6 dimineața, sfânta Liturghie atât în Mănăstirca cea mare cât și la altarul din afară al Mănăstirii și cuminecarea celor mărturisiți.

La ora 8 Utrenie, apoi sfânta Liturghie, cu Predică în onoarea Prea Sfintei Născătoare de Dumnezeu rostită de protopopul arhidiacon onorar, *Ioan Coste* din Gherla.

La ora 2 p. m. Vecernia praznicului, cu predică: *Maria Maica lui Dumnezeu și Maica noastră*, rostită de canonicul Dr. Victor Bojor.

La ora 5 p. m. Intâmpinarea Arhierului din partea tuturor preoților și pelerinilor, apoi celebrarea pontificală a *Paraclisului* și predică rostită de Prea Sfințitul Domn Episcop, după care se va încunjura de trei ori sfânta Mănăs-

tire — între cântări de laudă în cinstea Prea Sfintei Fecioare Maria, Maica lui Dumnezeu.

Sâmbătă 15 August, la ora 5 dimineala se va celebra sfânta Liturgie, atât în Mănăstire, cât și la altarul din afară de Mănăstire, cuminecându-se din mai multe potire cei mărturișiți.

La ora 8 Liturgie arhierască, slujită de Prea Sfințitul Domn Episcop cu preoții asistenți, predică ținută de Prea Sfinția Sa; la sfârșitul Liturghiei înconjurarea sfintei Mănăstiri.

Din șed. konz. 18 Iulie 1931.

Nr. 3966.

Concurs la parohii.

Parohia vacantă *Fildul de Mijloc*, tr. Morlăcii, se curentează cu terminul de 31 August 1931.

Gherla, la 28 Iulie 1931.

Nr. 4205.

Doritorii de-a dobândi vre-unul din aceste beneficii parohiale, să-și înainteze rugărilor la Ordinariatul episcopal în termenul concursual — pe calea *oficiului protopopesc competent*, — provăzute cu următoarele documente :

1. Absolutorul teologic.
2. Atestat de serviciu dela oficiul protopopesc.
3. Extras autentic din protocolul școlar despre catehizarea elevilor școlari, în anul școlastic 1929-30; la caz, că școala în anul școlastic trecut n'a funcționat atestat oficios, că pruncii totuși au fost catehizați.
4. Extras autentic din protocolul predicilor de pe un an, care se termină la data când se înaintează rugare.

La rugărilor înaintate fără aceste documente, — dintre cari cele de sub 3 și 4 trebuie să fie vizate și autentificate de către oficiul protopopesc, — nu se va reflecta.

Episcop Dr. Iuliu Hossu

Partea neoficială.

Conciliul din Efez (a. 431.)

BCU Cluj / Scurtă reprivire istorică. Library Cluj

După erezia Pelagianilor și a Semipelagianilor a urmat cea a lui Nestoriu, care ținea la distrugerea dogmei catolice a Intrupării Domnului. Nestoriu, autorul ereziei, se născu în Germanicia din Siria. El s'a călugărit în vestita mănăstire a Sfântului Euprepiu, aproape de Antiohia. La anul 421 a ajuns Patriarh al cetății împărătești Constantinopol. Obiceiurile sale grave, ori mai vartos obscure, umilinta sa afectată, îmbrăcămintea modestă, fața sa palidă și uscățivă (cari îl prezintau ca pe un pustnic), o cunoștință superficială ce o avea despre științe și arte, un glas frumos și sonor, zelul său și neîntreruptele sale lupte împotriva ereticilor, și în sfârșit venerațiunea pe care o avea Nestoriu față de Sfântul Ioan Gurădeaur, toate acestea au contribuit, ca el să fie o persoană vestită înaintea tuturor, toți îl socotiau a fi un episcop învățat și omul lui Dumnezeu. Și într'adevăr la început s'a arătat un apărător înfocat al credinței catolice, combătând puternic ereziile Arianilor, Macedonianilor și ale Quatordecimanilor (pe cari i-a alungat din Constantiuopol), nimicind bisericile acestora. Pe lângă aceste el a înduplecat pe împăratul Teodosiu cel tânăr să publice ordine severe, pentru extirparea ereticilor, și deodată și a rătăcirilor primejdioase ale acelor. Poporul credincios, care urgise

foarte mult ereziile, a cinstit tot mai mult pe acest patriarh al său, socotindu-l un arhieru sfânt.

Dar vicleanul ereziarh Nestoriu, toate acestea le făcea, ca să-și dobândească o stimă cât mai mare înaintea poporului, și pentru ca să-și deschidă un câmp vast, în care să-și poată sămăna învățăturile sale greșite, pe cari de camdată le ținea ascunse în suflul său... De fapt, nu a întârziat mult pentru a se dovedi, cine era dânsul

A început să învețe că Isus Hristos nu este decât un simplu om, unit cu Cuvântul; că omul Isus a primit pe Dumnezeu în sine, și Cuvântul a locuit în acest om Isus ca și în o biserică. De aceea învăța că în Isus Hristos sunt două persoane, adică persoană omenească și persoană dumnezească, adică doi fii: Fiul lui Dumnezeu: Cuvântul vecinic al Tatălui, și fiul omului adică Isus Hristos. Învăța apoi că unirea sau împreunarea acestor două persoane nu a fost nicidecum o unire fizică și hipostatică, ci numai o unire curat morală. Intre Dumnezeu și om, zicea Nestoriu, n'a fost o unire sau împreunare substanțială, ci numai o unire de conformitate, de afecțiune, de voință, de lucrare. De aceea o astfel de împreunare sau unire nu se poate numi adevărată intrupare. Din această primă greșală,

urma apoi și a doua, și anume că Prea-sfânta Fecioară nu trebuie să se numească nicidecum *Maica* lui Dumnezeu (*Teotokos*), ci numai *Maica* lui Hristos (*Hristotokos*), nu *Născătoare de Dumnezeu*, ci singur numai *Născătoarea lui Hristos*, căci Hristos, după părerea lui Nestoriu, era numai om Predicând Nestoriu într-o zi la popor, spunea: „*Maria* nu a născut pe Dumnezeu, din zidire nu s'a născut Ziditorul, ci numai un om, unealta dumnezeirii, Unsul Domnului, Hristos cel binecuvântat. Prin aceasta mă închin Aceluia, care sălășluiește în om, ca și în o biserică, ce s'a sfințit pentru totdeauna”. Iată greșelile lui Nestoriu.

Creștinii — chiar și cei mai de rând — auzind aceste învățături despre *Maica Domnului*, s'au îngrozit și mâhnit în suflețele lor foarte mult. Predicând odată în biserică din Constantinopol un anumit Doroteu episcop din Marcianopol, în fața lui Nestoriu, și la îndemnul lui, acela a cutezat să spună înaintea unei mulțimi de popor următoarele: „De va zice cineva că *Maria* e *Maica* lui Dumnezeu, să fie afurisit”. Atunci tot poporul, scărbindu-se, și strigând cu tărie împotriva aceluia episcop, a fugit din biserică, îngrozit și amărât în suflet.

Poporul însuș s'a luat pe seamă că patriarhul lor era eretic, și își câștigase partinitori ai rătăcirii sale și pe alți episcopi.

Dar precum Sfântul Atanasie a fost un mare luptător împotriva Arianilor, iar Sfântul Augustin împotriva Pelagianilor, și amândoi acești mari dascăli ai Bisericii au biruit, pe respectivii eretici, așa sfântul Kiril, patriarhul din Alexandria, s'a luptat cu tărie și cu desăvârșit succes, împotriva ereziilor nestoriane. „Dacă în Hristos, zicea Sfântul Kiril, sunt două persoane, nu se mai poate zice că Dumnezeu [Cuvântul] este Răscum-părătorul nostru, când el nu este același însuș care s'a dat morții pentru păcatele noastre. În chipul acesta s'ar nimici creștinismul, fiindcă atunci marea lucrare a răscumpărării nu ar fi o lucrare dumnezeiască, ci numai omenească, ceea ce însă este cu totul potrivnic învățăturilor credinții și sfințelilor Scripturi”.

Sfântul Kiril a scris lui Nestoriu rugându-l să se lapede de greșelile sale. Dar înzădar, căci Nestoriu, fiind om sumeț și îngâmfat, ținea cu tărie și încăpățănare la rătăcirile sale. Atunci Sfântul Kiril se îndreptă către Papa dela Roma, Sf. Celestin I, rugându-l să lecuiească relele ce se lățiau în Răsărit din pricina acestor învățături rătăcite. În aceeași vreme Nestoriu își trimise scrierile sale la Roma, sperând că asupra lor se va aduce o judecată favorabilă. Papa a supus scrierile lui Nestoriu cercetării

unui Conciliu, pe care în scopul acesta l-a convocat în inșasă Roma. Acest Conciliu a osândit erezia nestoriană.

Nestoriu nu a luat nici în o seamă judecata Sfântului Scaun din Roma, ci a cercat să-și răspândească tot mai mult învățatura sa veninoasă și otrăvitoare, punându-și nădejdea și în pârținirea sa din partea împăratului Teodosiu cel tânăr. Dar acesta, iubind cu inimă sinceră adevărata religie a Domnului Hristos, nu s'a lăsat amăgit de curtenii săi, ci dimpotrivă a văzut limpede că trebuie să se convoace un Conciliu general, care să osândească solemn greșelile lui Nestoriu și ale pârținitorilor săi. Papa Sf. Celestin a și convocat acest Conciliu în cetatea Efezului, unde a petrecut Prea-sfânta *Maria*, *Maica* lui Dumnezeu, multă vreme, împreună cu Sfântul Apostol și Evangelist Ioan. Conciliul s'a ținut în o biserică închinată Preasfintei Fecioare. S'au adunat vre-o 200 Episcopi, presidând 4 triniși ai Papei, adică Arcadiu și Proiectus episcopi, și Filip preotul, în fruntea cărora era Sfântul Kiril. Nestoriu a mers și el în Efez; însoțit de conte'e Candidian, pe care împăratul îl însărcinase de a proteja Conciliul, dar care mai apoi a favorizat partidul lui Nestoriu. Nestoriu deși sosise în Efez, n'a vrut să se prezinte înaintea Sinodului, prevăzând că părinții sinodali îl vor osândi. El aducea de pretext, abența lui Ioan patriarhul din Antiohia [prietin al lui Nestoriu], care încă nu sosise împreună cu episcopii săi sufragani. Și fiindcă expirase termenul satorit de împăratul pentru deschiderea Conciliului, s'a ținut prima ședință. În mijlocul bisericii, unde se adunaseră părinții sinodali, s'a așezat Sfânta Evanghelie, reprezentând asistența lui Isus Hristos, carele a făgăduit, că va fi de față în mijlocul celor adunați în numele său. Episcopii s'au înșirat de două părți, după ordinea și vrednicia Scaunelor episcopale... Nestoriu a fost invitat de trei ori să vină la Sinod, dar neprezentându-se nici a treia oră, s'a luat înainte învățatura cuprinsă în scrierile sale, și s'a examinat. Cetindu-i-se scrierile, s'a ridicat în adunarea episcopilor un strigăt puternic într'un glas:

Anatemă, anatemă, afurisite să fie aceste greșeli fărădelege, afurisit să fie Nestoriu, și toți cei ce urmează această învățatură potrivnică Sfințelilor Scripturi și tradițiunii Părinților. Apoi s'a cetit epistola sfântului Părinte dela Roma, Papa Celestin I, îndreptată către Nestoriu, s'au cetit unele pasagii din Sfinții Ciprian, Atanasie, Ambroziu, Vasile cel Mare, cari cu totul se împotriveau greșelilor lui Nestoriu. În sfârșit s'a declarat solemn că *Preafericita Fecioară Maria este cu adevărat Maica*

lui Dumnezeu. După această declarație Nestoriu a fost excomunicat și depus din scaunul său episcopal și patriarhal. Sinodul din Efez se mai numește și Sinodul Mariei, fiindcă în dânsul s'a hotărât că Maria este cu adevărat Născătoarea de Dumnezeu, și fiindcă s'a ținut în o biserică din Efez, închinată Preasfintei Fecioare.

Când locuitorii din Efez au știut hotărârea Saborului despre Maria, că Ea este cu adevărat Născătoarea de Dumnezeu, și întru adevăr Maica Dumnezeului nostru, și că Nestoriu a fost osândit și depus, un strigăt de bucurie a izbucnit din miile de piepturi ale credincioșilor, cari așteptau cu nerăbdare până noaptea târziu înaintea bisericii, ce vor hotărî Sfinții Părinți. Ei au binecuvântat și preamărit din toată inima pe Părinții Saborului, și întreg orașul răsună de cântări întru lauda, cinstea și preamărirea Maicii lui Dumnezeu. Se aprind lumini pe la casele credincioșilor, în ferestre, pe la porți, pe drum. O seamă de înși strigă: *Să trăiască Maria, Maica lui Dumnezeu, iară alții: Să trăiască Sfinții Părinți, Păstorii noștri!!* Mulțime de credincioși cu făclii aprinse însoțește pe sfinții Părinți sinodali la locașurile lor îmbrăcați în odăjdi le lor bisericesti. Cu toții, bărbați și femei, tineri și bătrâni, bat în mâni, strigând cu bucurie și laudând pe Maica lui Dumnezeu și pe Sfinții Părinți, cari au apărat cinstea și vrednicia preînaltă a preasfintei Fecioare Maria. Aceea vestită noapte pare-că se prefăcuse în zi prealuminoasă.

Inseși femeile punând la o lature frica innăscută, mergeau în fruntea procesiunii Episcopilor și a Sfinților Părinți, din a căror cădelnițe ce le purtau în mâni, se înălțau la ceruri valuri de tămâie plină cu miros de bună mireasmă.

Pentru a se păstra și a se răspândi tot mai mult între poporul credincios pomenirea hotărârei acestui Conciliu, că Preasfânta Fecioară este întru adevăr Maica lui Dumnezeu, Părinții Saborului au alcătuit partea a doua din Salutarea îngerească, ca așa credincioșii să aibă deapurarea un mijloc ușor și practic de a cinsti și mărturisi că Maria este cu adevărat Maica lui Dumnezeu. Iar în biserica noastră răsăriteană, numirea de *Născătoare de Dumnezeu, Fecioară*, s'a pus și la începutul salutării îngerești, ca să se recompenseze Maicii Domnului cinstea și mărirea, ce i-o răpise Nestoriu.

Episcopii au scris Împăratului hotărârea sinodala a lor, dar contele Candidian, care părtinea pe Nestoriu, a prins epistolele,

și a prevenit pe Teodoriu cu un raport fals. Încunostințându-se Episcopii despre această procedură a contelui Candidian, au trimis la împăratul pe un om îmbrăcat cu haine de cerșitor, care a dus la împăratul scrisoarea Episcopilor închisă în un toiag de trestie. Teodosiu, fiind în curat cu toate, a poruncit ca Nestoriu să fie internat în o mănăstire din Antiohia, sperând că acolo se va lua pe seamă și va veni iarăși în ori, va reveni la dreapta credință. Dar Nestoriu rămase în încăpăținarea sa, și se încercă și de acolo a răspândi greșelile și rătăcirile sale. Atunci împăratul l-a exilat în Egipt, în Tebaida, unde a petrecut o viață nefericită, căzând în o boală înfricoșată, care i-a prefăcut trupul în o putregiune adevărată. Limba aceea cu care deatâtea ori suduise și blăstămase pe Maica lui Dumnezeu, i s'a putrezit până a trăit, și a fost roasă de vermi. Iată în ce groază și blăstăm muri Nestoriu, cel de afurisită pomenire, la anul 440

Frați preoți! În presara marelui praznic al Sfintei Mării-Mari din acest an jubilar al Maicii Domnului, când potrivit orânduieilor arhieresti veți înconjura împreună cu credincioșii sfințele biserici din parohiile proprii, laudând și preamărind cu cântări pe cea pururea fericită și prea nevinovată și Maica Dumnezeului nostru, aduceți-vă aminte de fericita noapte din Efez, mai sus zugrăvită, și înainte de procesiune, o descriciți prin cuvântare potrivită și poporului credincios ca să-și reamintească cu toții în vremea procesiunii aceea sfântă și fericită noapte din Efez dela anul 431.

Apoi în activitatea pastorală ce o desfășurați, să nu uitați nici odată a recomanda credincioșilor cu toată căldura evlaviei adevărate către Maica Domnului, care este unul dintre semnele predestinării la fericirea Raiului. Insaș activitatea pastorală să o puneți toată sub scutul și patronajul Preasfintei Fecioare, a cărei cult să-l răspândiți între bunii noștri credincioși prin toate rânduielile de evlavie ce se găsesc din belșug în Biserica noastră Răsăriteană, prin cântarea și cetirea Paraclisului și Acatistului, în cari se cuprind comori de adâncă evlavie, admirate chiar de inșiși Papii dela Roma.

Zelând astfel pentru cultul cât mai intensiv al Preacuratei și răspândind între credincioși broșurile de Paraclis și Acatist, faceți cel mai plăcut lucru lui Dumnezeu și preasfintei Fecioare, cărora se cuvine cinste, mărirea și laudă, acum și pururea, și în vecii vecilor.

Delamănăstire.